

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

ПРЕТПЛАТА ЦЕНАМИ:

Месечно 3 франка, — годишње 36 франка,

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Сваки оглас 0.20 франка од почетка реда, већи огласи по погодно. Новци се поплаћују државним кованицама и дипломатским наступничким.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАВ ПО ПОДНЕ

Пошту слази преко Краљ. Срп. Генерал. Консулата у Солуну.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Стар редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique

Појединачни бројеви се могу добити у Солуну код агенције „Друштво грчке штампе“ улица Булгароктон бр. 5, близу главне поште.

НОВА РУСКА ОФАНЗИВА

Последњих дана упорно се одржава верзија, да су најновији покрети руских трупа у Карпатима, Буковини и на фронту Добруце предзнак, управо почетак једне нове снажне руске офанзиве. Корееспонденти енглеских листова, који се баве на руском и румунском фронту телеграфисали су углавном то исто напомињући, да су њихови подаци црпени из војних кругова.

Може се дакле са правом очекивати развој нове руске офанзиве, која би имала да изведе преокрет у ситуацији Румуније и да зада непријатељу један од најтежих удараца, који може бити лако и смртоносан. Главна улога и овога пута пада у део прослављеном руском генералу Брусилову. Његови сјајни подвизи у почетку овога лета и његове задивљавајуће стратегијске способности дају пуно права, да се овога пута очекују још значајнији резултати.

У току последњих месеца руске трупе, изузев контингента на румунском фронту, нису биле још ангажоване у борби. Операције на румунском фронту беху се углавном свеле на јаче или слабије артиљеријске двобоје, а с времена на време долазило је до пешадијских бораба, које нису узимале карактер велике битке. Отуда је ово релативно мирно време употребљено на опорављење и одмор, и на припреме за нове операције. Руски генералштаб спремао је систематски нову офанзиву широких размера и крајње интензивности.

Момент ове велике офанзиве, како по свему изгледа, дошао је. Руска војска је потпуно спремна да је предузме. У осталом, ситуација је таква, да би та офанзива пала у веома подесан моменат. С обзиром на положај Румуније, она је и потребна. Немачке трупе принудиле су румунску војску на повлачење и окупирале су један део румунске територије. Фалкенхајнове армије, које су продрле у Румунију у случају једне снажне руске офанзиве запашке у

веома критичан, вероватно безизлазан положај. Изгледа, да је план нове Брусиловљеве офанзиве напад на лево крило немачке војске, коме се може врло лако загоризити. Истовремено би дошао општи напад на фронту Добруце. Са успехом ових напада не само да би се створио преокрет у ситуацији Румуније, већ би се добили вероватно и резултати, врло фатални по Немачку.

Према последњим телеграмима, операције у Карпатима, Буковини и Добруци узимају све веће размере. Изгледа, да узимају карактер нове офанзиве, која ће бити снажна и неодољива. Очекујући њен развој са највећим интересовањем, ми се надамо, да ће њени резултати бити од пресудне важности по европски рат.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Париз — Грчки принц Ђорђе конференсио је дуго са г. Романосом, грчким послаником у Паризу, који је поднео оставку.

Цирих. — Преноси се глас, да предстоји оставка барона Буријана. По свему изгледа, да ће га заменити граф Форгац, негдашњи аустро угарски посланик у Београду, који би узео портфер министра својних послова.

Грчка штампа

«Неа Алитија»: Блокада.

Споразум је објавио најтешњу блокаду над обалама Старе Грчке. Ова се мера зацело није очекивала после саопштења да су се савезнички одреди повукли и да су од суботе после подне непријатељства обустављена. Али се морало приступити блокади по свој прилици с тога што они у Атини нису хтели предати ни један метак, позавивши по своје обичају обећање дато у званичном саопштењу да су готови задовољити умерене захтеве адмирала Фурнеа.

Адмирал Фурне није могао о трпети ову нову превару Ламброве владе, која једног тренутка обећава а другог одриче, ма да је адмирал преко споразумних посланика знатно смањило своје захтеве и шта више обећао да ће препоручити владама Споразума да се одрекну осталих захтева, ако би атинска влада предала

само ових шест батерија брдске артиљерије. Али није само ово питање изазвало нову енергију Споразума. Они у Атини, осмеливши се због удаљена савезничких одреда, врше праве оргије над животом и имањем појединих либерала. Познато је да је Споразум званично узео под заштиту либерале, које с правом сматра за своје савезнике. Адмирал Фурне лично је обећао ову заштиту либералима у Атини и Пиреју, а природно је да се она простире и на све либерале старе краљевине. Кад су дакле резервисти и остали узели као циљ да униште све либерале, онда су независно од других питања, част и достојанство диктирали Споразуму да предузме такве мере које ће мало расхладити прекомерну ревност ових којима није ништа свето у њиховој дрској пољотици.

Блокада је најсигурнија мера за уразумевање. Већ је живот био постао проблематичан у Старој Грчкој, а у неким крајевима народ одавно гладује. Помоћу блокаде глад ће се повећати, онда ће нерви мало попустити те ће расхлађена мисао морати погледати у очи суровој стварности. Тада ће Атинјани увидети да се не може ни лако ни некажњиво изићи на крај са сложним и силним Четворним Споразумом.

«Фос»: Кад атински Бугари ову своју политику «спасења» зову политиком неутралности, како могу трпети да ми према Бугарима будемо стварни пријатељи и неутрални, а они према нама неумољиви непријатељи?

Иако дакле нисмо ратовали, иако нисмо побеђени, иако нисмо покушали да се баритнемо као што би урадио најнеосетљивији магарац пре него што га силом натоваре, — ми смо се покорили најмирскијем, најодважнијем освајачу, и с овим рошћем ми поднесмо све несреће и сву пропаст једног поразом.

Политика која је довела до ових резултата зове се политика «спасења». Али шта је онда издајство? (Број 839).

Пол-Луј

СУКОВ У АТИНИ

Напад на савезничке трупе
Лондон, 24. нов.

Телеграми из Пиреја потврђују изјаве лорда Роберта Чечила о издајничком нападу против Савезничких трупа.

Дописник «Дејли Кроникла» у Пиреју, описујући догађаје у Атини 18 и 19 нов. пише: «У току

последњег разговора између адмирала Фурне и краља Константина, адмирал је упознао краља шта Савезници мисле да предузму у Атини и околини вароши. Споразумели су се да се ни једна мера не сме силом извршавати. Међутим, сутрадан резервисти су били позвани и наоружани.

Први чин издаје почео је одашиљањем великих грчких снага ван вароши, под изговором да се предупреде изгреди који би се десили.

У ствари, те су снаге биле упућене да заузму положаје које је адмирал Фурне по споразуму са краљем, хтео на миран начин да поседне.

У престоници је било око 25.000 грчких војника. 2000 савезничких моринских војника били су упућени да заузму положаје за које је краљ дао пристанак.

Један одред француских marinaца који је ишао ка Руфу био је застављен од стране грчких војника који су отворили ватру на њега.

У исто време један енглески одред marinaца приближавао се Цапиону где је био нападнут митраљеском ватром са околних висова.

Грци су отворили такође јаку ватру на француске војнике који су посели брдо код Филипоса. Најзад су Грци са великом снагом напали и успели да заузму вис, заробивши француске marinaце који су се налазили на брду.

Као одговор за ово издајство флота је избацила неколико граната у близини краљевске палате. Дејство ових граната допринело је да се дође до примирја.

Иво Ђепико

У БИТОЉУ

Први утисак

Пред улазом у Битољ један италијански официр даде нам знак руком да станемо. Не разумесмо га и одјурисмо даље. Затим се нађосмо у врева и метежу закрчена друма. Пут се протеже равно у правцу вароши и прети опасном пољу. На њ и преко њега падају гранате и, у ваздуху, распрскавају се шрапнели. Пешаци и коњаници беже с пута и зала-

зе у њиве. Видимо их како муком извлаче ноге из блата... Кола и аутомобили журно закрећу по пренатрпаном друму. Али један заглибљени тешки камион, и неке талеге, пуне избегличких ствари, спречавају бежање. У тој збрци жњивих створова и ствари један руски војник гони пред собом натоварено магаре; из антрешља вази преплашена пушка младога кучета. Високо над нашим аутомобилом прште шрапнел и просу се у дивним, живим, дугиним бојама.

...Под ноћ уђосмо у Битољ.

Дочекао ме сиви, влажни, хладни ваздух, и море блата! Извлачећи ногу за ногом газим поред голих дрвета. У путу, с лева, осврнем се на погорелу, откривену црвену касарну; даље, гледам у недограђену кућу негда намењену за дом турских официра. Из ње избија тамна празнина. Закрећем у улицу Краља Петра, прекјуче авану цара Фердинанда! Сјава, прљава пустиња мрачних споредних сокака и пустих неосветљених кућа! У тој пустоши, у којој се осећа дах првгушена живота, главном улицом шкрипе телка кола, одјокују: клопот копита и, јурећи се, дрече аутомобили, одбацајући од себе плускове сокачкога блата.

...Варош тоне у дубине тмине. По негде из неке куће, кришом, јави се варљива светлост и одмах је нестане...

Пред неким зградама назире се силуета наоружана стражара. Из тмине његов поглед осећам дуго на себи...

Избијем на Драгор. Шум воде, певајући, долази к мени; за час освежи ме, као што ме је мало пре освежио у краља Петра улици, осмех двају турских малишана, кад сам радознано погледао у њихова безазлена лица... Ту преданом стрчи из мрака, јуче, ударом гранате, порушени мост.

Немилосрдно својим тешким цокулама газим по блату и барвацама. Из негдашњих турских кавана на ивици Драгора, уз жубор воде, долази до мене живи, брзи италијански говор, и одмерено бактање невидљива стражара.

Негде ту, прекјуче, пала је сила тешких топовских зрна, изарвила и раскинула неколицину савезничких војника.

Скренем у споредну, тесну улицу. Да не заваднем сасма у блато, вучем се вицом пута и, с мојим шинелом брашем воду са земљаних зидова кућа. Дуго, на срећу, идем из сокака у сокак и ништа јасно не мислим. Поред мене ређају се куће све мање и мање. Овде, негде ни варљиве светлости, ни говора, ни стражар.

себа бактања, а ипак, осећам око себе скривену душу живих створа...

Од једном, као граја завађе нх чавки из ваздушне тишине пред олују, чу се граја пушака. Неко чепаде с друге стране сокака промакну поред мене и изгуби се у ираку...

Најпосле нађох се пред силу етом једнога минарета. Запалим жижицу и уђем у дворште. И стивктивно идем према жубору воде, што се у овој пустињи невидљивих ствари и скривена света, јавља као весник живота. Преда мном цамија обавала се тајанствену маузолеума.

Прислоним се уза шадран. Ослушкујем. Капље кише, уз пратњу, једноликога жубора воде, одмерено јачим и слабијим звуком падају око мене. У самој сав се подадох музици кишљиве ноћи. У тој музици капаља чујем гласове степања, туге, бола и осећам у себи језиву, пријатну сласт пустињскога живота...

Мој је шињел вун воде. Зажелих се ватре!..

Изненада, одједном одјекну пуцањ топа. Над мојом главом, кроз ваздух, шуштећи као јато поплашених птица, пролети граната.

Изгубивши правац дуго лутам по сокацима: најпосле изиђох у главну улицу.

Тражим свој стан. Изнебуха засену ме јасна светлост чисто уочи. Преда мном стоји неки Француз у дугој бради са фењером у руци и разгледа ме

— Serbe! — рекох. Сада тек боље погледа у ме; неверљиво мери ме очима: — Serbe?!

— Serbe! — поновим.

Затражи легитимацију. Па жљи во разгледа је. Враћајући ми је каза: — Rentrez de suite!.. По слушах без говора...

— свршите се —

ДОГАЂАЈИ У АТИНИ

— Даље поједивости —

Према сигурним обавештењима сви мртви и рањени савезнички војници у сукобима са ројалистима опљачкани су до голе душе од ових и остављени потпуно наги. Тако у Руфу, чим је пало 8 француских војника, Грци су навалили на њих да их опљачкају. Један француски митраљез отвори паљбу на њих и побије их преко четрдесет. У кварту Калитен неки Курмулис, резервни

офицер руководио је убијањем и пљачком.

По његовом налогу ројалисти беху отворили ватру и на једну групу јака, које по њиховим сличним капама беху уасели за француске војнике. Утврђено је исто тако, да су рањеници масакрирани од грчких војника и светине. Мртви војници су ископаљени. Пошто су изказали, избодени су бајонетима. На углу улице Хермес и Еол три француза, којима су као заробљеници, пљачка-

ни су од светине, која им је довиквала: »Дајте нам француске крви! Доле Французи!«

У недељу је извршен погреб у Пиреју 62 Француза и Енглеза, који су изгинули у овим сукобима. Истога дана сахрањена су у Атини четири грчка официра. Командант места у Атини издао је наредбу којом позива становништво, да присуствује погребу официра »палих бранећи своју отаџбину.«

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 24 нов.

На фронту Соме обострана доста јака артиљеријска борба у области Бушавена. Француска је артиљерија разјурала један немачки одред северно-источно од Фонтено у Дормоа. На левој обали Мезе после јаког бомбардовања Немци су напали један наш положај на падињама коте 305. Немци услед јаког дејства наших митраљеза успели су само да продру у истакнуте ровове.

Солунски фронт. — У току 22. новембра, српско француске трупе оствариле су нове успехе северно од Паралова и заробиле 125 војника. Јака артиљеријска борба у области северно од Битоља.

Италијански коминике

Рим, 24. нов.

На горњем Астику, артиљеријска се борба наставља. Непријатељске јединице покушале су да се приближе нашим положајима код Скатоларе. Биле су убрзо одбијене. На фронту Јулијанских Алпа артиљеријски дуел и интензивно бомбардовање на сектору између Горице и мора.

Енглески коминике

Лондон, 24. новембра.

Врло јака артиљеријска борба на сектору код Анкра. На осталом фронту важнијих догађаја није било.

Румунски коминике

Букурешт, 24. нов.

На граници западно од Молдавије и на граници северно од Влашке па до Вама Босде ситуација се вије променила. Наше се трупе повлаче.

Западни фронт. — На десном крилу наше трупе држе своје положаје источно од долине Прахове. Ми смо се повукли мало ка

железничкој прузи Букурешт — Плоести. Западно и јужно од Букурешта ситуација је непромењена. Наше трупе држе своје положаје на Сабаржесу у шуми Комана.

На јужном фронту ситуација је непромењена.

Руски коминике

Петроград, 24. нов.

Западни фронт. — Јужно од Поморјане у области села Коникове наше су извиђачке и заробиле војнике. Наше су извиђачке јединице успешно извиђале на реци Бистрици у области села Старилицеца.

На Карпатима наше су трупе заузеле висове на три врете јужно од Јабланице, али услед јаке непријатељске артиљеријске ватре приморане су биле да их евакуишу.

Румунски фронт. — У долини реке Тротуса-Султе-Дофтијане, борбе се настављају, у Влашкој непријатељ је имао успеха у правцу Чиоганети на желез. прузи Тигу-Букурешт, где су Румуни били приморани да се повуку.

На осталим секторима напади непријатељски били су одбијени.

Активност руске авијације

Петроград, 24. нов.

Руски званични извештај јавља да су у Црном Мору руски аероплани летели над селом Карамурат северно од Констанце. Пошто су бацили бомбе, хидроплани се неопштећени вратили.

Поводом изјаве г. Трепова

Чланак лондонског „Тајмса“.

Лондон, 24. новембра

Највећа жеља енглеског народа је да се приближи руском народу да везе између њих постану што чвршће и симпатије што јаче. Велики је успех учињен у том погледу. Изјава коју је премијер министар учинио у Думи имаће великог дејства и убрзаће тај резултат.

Г. Трепов је изјавио да ће се рат наставити до потпуне победе, да неће бити закључене засебног мира и да нико не може променити ту одлуку која је несаломљива воља суверене Русије која се у томе потпуно слаже са својим народом.

У свом врло јавном говору г. Трепов је обратио највишу целу Русији на уговор који је закључен 1915. године између Енглеске, Француске и Русије, коме се придружила деценије и Италија која признаје Русији права на Цариград, Дарданелс и Босфор. О томе постоји апсолутан уговор између Савезника. С друге стране, Русија је одобрила права и интересе које Енглеска жели да оствари.

Сада када су Русија и Енглеска заједно, оне желе да увек остану заједно. Енглески народ и његови савезници на западу не желе ометати развој Русије. Они желе њиховој савезници велики напредак, и излаз на отворено море, да би могла да живи и слободно да дела.

ДОГАЂАЈИ У ГРЧКОЈ

Коментари француске штампе

Париз, 24. новембра.

Француски листови осуђују најжешће напад ројалиста на великост и Савезнике.

»Фигаро« пише: Чак и предаја утврђења Рупела Бугаро-Немцима и целог једног војног кора ситница је пред садашњим нападом, пошто је сам краљ био пристао да преда Савезницима један део ратног материјала.

»Ехо де Пари« изјављује, да више не може бити говора о поправљању већ једино о казни.

»Експресион« држи да се дело краља Константина и његових саучесника може једино упоредити са сицилијанском вечерњом.

»Иманите« сматра да су Савезници грешили, што су овога непријатеља до последњих дана третирали са истинском благошћу.

У »Виктоар« пише Ерас: »Треба излечити зло, стављањем руку на људе немачке странке у Атини и њихова шефа краља Константина. Абдикација краља Константина намеће се као мера војнога реда.«

»Журнал« пише: »Савезници не могу више имати поверења у грчкој влади. Они се морају решити, да у своје руке узму грчке ствари.«

»Тан« пише: »Обијајући да изврши своја обећања, краљ Константин је разбио последње неизвесности Сила Споразума. Од стране нормалне владе, ово што се десило у Атини значило би рат, међутим ово је само подло дело Немаца. Одговорност за ову издају не може пасти на народ, чији се један део бори уз нас. Само кривци треба да буду кажњени.«

»Либерте« пише: »Јавно мишљење не би могло схватити да велики размак протеће између кривих и кизне. Треба делати. Имамо средства за акцију. Треба их енергично употребити. Има Грка, пријатеља Савезника. Има их, који су их издали. Не остављајмо Богу старање, да распознаје своје. Извршимо сами потребно одабирање, штитећи једне и кажњавајући друге.«

Један уместан предлог

— Храм на Кајмакчалану —

Најстрашнији брзница српскога грозног, пакосног, бездушног и нечовечног злочина, био је високи по спољем страшно изгледу сурова Кајмакчалан — цар свају малих и великих, шумовитих и стеновитих висова и брда, која су непријатељу служила као природна и неосвојена утврђења, за време његовог злочиног отпора, да неупусти на подли начин зашлећену правдом и славом увеличану Србију, њеним по чедности примерним, по издржљивошћу ненадмашним, по јунаштво првокласним и по стрпљењу слатким синовима. Али кад је Бог — Велики Српски Бог, метнуо своју свекоћну руку пред гадне освајачке жеље српског крвопије, утростручио снагу синовима мајке Србије, тада је сурова Кајмакчалан са својим стенама ударио у сатиране гадног

ФЕЉТОН

БЕСЕДА

Коју је на погребу покојног пуковника Војислава говорио војни свешт. ком. места Игум и Методије Ж Милоановић.

»Благо онима, који су низом славних дела својих, украсили брзи век свој.«

Ваше Височанство,

Тужни зборе. Којима рече да исказемо превелику жалост нашу, на овим превеликим, тешким губитком у црно завјеште Отаџбине наше и толико проређене храбре војске наше.

Како да оплачемо погађију покојног Војислава, кад нам већ пресушују извори суза проливањих, за толиким палим херојима од Куманова и Брегалнице, Цера Рудника, Космаја и Аваде. За толиким гробовима иссејаним од

Дунава до жарге Африке и од Солуна до разбојишта, на ком је и он јуначки пао, раскидајући тешке ланце оковне слободе наше поробљене Отаџбине и наших милих и драгих.

О лугови и долине, брда и планине, плодна поља и цветне ливаде, бистре воде и плаво небо Отаџбине миле, вас се зажелете и школовани синови наши. За вас, без обзира на себе јуре сви у сирт. За вас изганућемо сви, ако ти, о Боже праведни, не скрупиш врата верне деце твоје, која се за правду и слободу боре, за

које си идеале сива твога жртввао.

Српски је народ, једини народ на свету, који незна за поклоне, ни за ослободнице своје. И ако је преко гет векова био брана, о коју се разбијашу силни таласи османскога мора, које прелаше сву Европу да погопи; ипак је сам, готово голем рукама својим, раскидао тешке ланце оковне слободе, док је свио пездо своје слободне Отаџбине, да би око тога крвавога стожера само својом снагом окупно сву раскомадану и поплачену браћу своју и осигурао себи слободан, миран, срећан и задовољан живот.

И у место остварења тих својих праведних тежња, он је опет једини народ на свету, који је готов био, ради општега, светскога мира на једној, и ради сло-

ге на другој страни, да жртвује најдрагоценије и најиражије тековине своје; и која је и поред толико жељенога мира и одмора опет морало да се жртвује за угрожену слободу и правду свих народа и да несправедно и незаслужено пострада и непрекидно сво приноси најдрагоценије жртве најбољих синова својих.

О, Исусе сиве Божји, ти си нам рекао: по љубави вашој познаћу вас да сте моји; да нема веће љубави од те, да но душу своју положи за друге и да није тебе достојан онај, који не понесе свој крст и не пође за тобом. Наша силна отаџбина, до краја теба верна, ено је где лежи распета, а из њених ребара где се прекривао тече, драгоцена крв љубави њене за идеале, на које је и твоја света крв из твојих светих ребара текла.

О, одај правду Боже праведни верном ти и паћеничком народу српском, и очувај нашу храбру војску, да има ко славити и величати твоје свето име, под лобом Велике Србије.

Тужни зборе. За нашу ослабљену Отаџбину, сваки је губитак тежак. Мајку Србију подједнако боле сви прети, јако највећи, тако и најмањи. Али покојни Војислав беше од најомиленијих, најкориснијих и најпотребнијих. Рођен од чувених родитеља Стојана Павловића трговца из Пожаревца и Босилке, унуке великога Војжа Карађорђа, и он је као потомак јуначкога духа Великога Војжа, имао све особине доброга војног старешине. Добро васпитан, јуначки школован, био је између најбољих, најспремнијих, најпреданијих, најпоуздани-

Татарског племена, јер је уз при помом страховитог вудкана, драгоцених српских хаубаца, пољака, брђана и рововаца, одваљивао своје језовите стене, под којима су се издаице часног хришћанскога Крста заклониле, те су их ове стене страховито вазрц вариле, испрекидале и уништиле. Зато су бедни и црни Бугари дошли до убеђења, да је се на њих и сам хришћански Господ Бог расрдио и озомио и зато су се још на томе светим Божјим високом дверима по висини и страхоти најближем македонском брдском цару, са паником запознели и зато пред праведном жељом српскога Бога и силним у дарцима српских Хероја све даље и даље узмичу остављајући и пешеве и оружје све српској и савезничкој војсци.

Према овоме, Силни и Горди Кајмакчалан заслужује, да се одликује и за вечита времена на његовом највећем и највиднијем темну учврсти даљовидна, колико тужна за палим толико и хиљадама пута гордији и поноснија — алатна успомена — на верни, искрена, срдачни, патриотски, херојски и срећни шесторни споразум, противу: завојевачког мучког, подлог одвратног, вичовечног и гадног четворног савеза.

Та видна и вечитом славом на далеко сјајна успомена била би једна скромно подигнута капела — црква — од најтврђег материјала, која би са велике даљине говорила уплаканој милој мајци, сеји и дечици: »Амо, амо на овој Висини, леже кости осветника милих овде свећу — тамњан ужежите и херојско гробље предадите!«

Овај би споменик док је земље и света као живи сведок причао покољенима славу и гордо јунаштво наших до сада у светској историји незапажених јунака а исти може да се постигне само добровољним прилозима, који ће нама се за овај Свети Споменик у изобиљу пасти из свају благодарних и племенитих руку, уплаканих и у слободну стајбину прикупљених Срба.

За подизање поменутог Светог Споменика, а за четворогодишњи помен моје узор супруге Љубице—Љубе и годишњи помен моме премилном синчићу Предрагу (Миши, које ми ратови покосише прилажем две стотине динара са молбом, да се образује одбор из реда племенитих и ожалостених

родитеља, који ће и хтети и умети овај свети посао да остваре. Све прикупљене прилоге мога би да чува Управа Фондова до свршетка рата.

20. новембра 1916. год. Солун.
М М Николић, интендант.

Директор нашег листа примио је од г М. Николића на ову

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Посланици у Солуну.
Никола Митић и Никола Поповић народни посланици јуче су допутовали у Солун.

Изјава г. Бозелма.
Из Рима јављају, да је председник талијанске владе држао јуче у парламенту говор, у коме је изнео користи од талијанске офанзиве на Карсу и јаке индустријске активности талијанске водељене на 2.200 ратних фабрика.

Концерт.
Вечерас у 9 часова даје у сали »Синема Пате« концерт одлични виолиниста г. Бенц уз суделовање музике 35. дивизије. За време концерта продаваће се уметнички израђени програми, од чега ће се приход употребити за божањно дрво раненика Источне армије.

Пријатељима наших ђака.
Познато је да се наша деца на матуранском курсу и у гимназијама по Француској муче због оскудице у школским уџбеницима. Један пријатељ просвете купио би за њих по умереној цени ове уџбенике: Математику (за више и ниже разреде), Физику за више разреде, Историју општу, Историју српску, Теорију књижевности, Вукова Дјела, Речник и све друге школске књиге. Ко има таквих књига и жели да овој племенитој намери изађе на сусрет, нека се што пре обрати е понудом и условима: Наколи Л. Бркићу, новичару, редакција »Велике Србије« — Солун.

Грци у Мисиру.
Грци, који живе у Мисиру одлучили су да одрже помен савезничким војницима и венизелестима погинулим у Атини. У суботу ће се одржати тамо конгрес, на коме ће се осудити атинска влада и краљ Константин и прогласити да је »лишен права на грчки престо.«

сврху 200 (две стотине) динара у срп. новчаницама и уложио их је у Управи Фондова на књижицу која ће се предати Одбору који ће се изабрати, кад буде време да се за ову идеју заинтересују, сем сродника палих хероја, а шири својеви целог нашег народа.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Прекид саобраћаја.
Из Мадрида јављају, да је поморски саобраћај код канарских острва потпуно обустављен услед присуства немачких сумарена.

Хапшења у Солуну.
Провизорна влада наредила је хапшење породице г. Копамана као и г.г. Христу Хаџи Лазара, адвокате Брахаши, Трианафиладес, Радиса и Нику Касаписа директора општинске болнице и његову жену. Сви су ројалисти. Адвокат Трајанфиладес и Јоан Радис пуштени су опет у слободу.

Ситуација у Атини.
Из Атине јављају: Ситуација је непромењена. У вароши је о-владоо релативан мир упркос сталном непријатељству између венизелеста и ројалвста. Краљ и краљица су у своје двору. Посланици Споразума су у зградама посланства.

Задржавање грчких лађа.
Из Лондона јављају, да је британска влада забранила одлазак свима грчким лађама, које су у енглеским водама.

Цена хлџбу.
Грчка полиција одредила је цену ове американског брашна за продају на велико 0.82 франка, на мало 0.87. Хлеб од једне ове стајаће 0.75 фран, луксузан 1.20 фран.

Честитке
Ројалистички листови у Атини доносе честитке упућене краљу Константину из унутрашности на победи задовољеној над венизелестима. Међу осталима, ту су нарочито честитке из Коринта, Волоса и Ламије.

Грци у Француској.
Јављају из Париза, да су тамошњи грчки посланик, грчки генерални консул и саветник посланства због водних оставки добили небројене честитке од Грка, који живе у Француској.

Бугарске пљачке.
Бугарски лист »Народни Права« јавља да је Собрание изгласало закон, по коме бугарска влада може сиротним бугарским породицама поклонити српска имања без власника.

Предаја материјала.
Јављају са Крфа, да је грчки пуковник, командант тамошње тврђаве већ предао топове Савезницима.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта
— Српски авијацијски извештај —

Солун, 24. нов. 23. нов. вођене су озбиљне борбе дуж целог фронта У пределу северно од Грувишта непријатељ се је знатно ојачао и покушавао је више пута да поврати изгубљене положаје. Сви су ти покушаји одбијени при чему су непријатељу нанети велики губици. Борбе трају непрекидно

Оставка председника Думе
Пдтроград, 24. новембра. Председник Думе г. Родзијанко дао је оставку. Г. Тратопов, министар унутр. дела позвао је у главни штаб. (Радио).

Оставка г. Асквита
Лондон, 24. нов.

Оставка г. Асквита, коју је краљ примио, изазвала је велику сензацију. Она показује немогућност, да се измире диференције код чланова кабинета. Јуче се пронеоглас, да ће Конар Ло образovati владу са Лојдом Џорџом. (Радио).

Немци о румунској кампањи
Женева, 24. новембра.

Односно напредовања аустро-немачких трупа у Румунији пише »Франкфуртер Цајтунг«: »Погрешно је мислити, да ће окупиране територије допустити Немцима да добију масе намирница. Руси и Румуни су предузели мере да спасу највећи део жетве, осим тога главне житнице леже на доњем Дунаву у незаузетим областима« (Радио).

Лојд Џорџ председник владе
Лондон, 24. нов. Краљ је примио у нарочиту аудијенцију Лојда

Џорџа и понудио му са-став нове владе. Лојд Џорџ је пристао, да се прими образовања нове владе заједно са Бонаром Ло-ом

Лондон, 24. нов. (допније)
Лојд Џорџ је одлучио да да оставку.

САОПШТЕЊА

— Госп. Велизар Поповић, окр. шумар из Брање и Смиљана Илић, позивају се да представу Владивим Комесарија ради извесног саопштења. Бр. 2269.

— Госпођа Марија Кретић, која је становала у улици »Крст« патрик бр. 10, умољавала се да дође у Обавештајно одељење Владивим Комесара, ради извесног саопштења.

— Позивају се да представу Финансијском Делегату у Солуну у улици Булгарохтон бр. 35, ради прајема новца и то: г.г. Риста К. Стајић, председ. упр. одбора Брањске Банке; Иван Герасимовић, чиновник срп. консулата; Societe moderne hygiene desinfection.

— Светозару Недељковићу, Милури. — Шта је Свете? Јавите ми се љутом да ће те доћи, па не дођете до мене. Поздрав Света.

— У Обавештајном одељењу Владивим Комесара имају писма из Србије од фамилија, ова лица:

Г.г. Милан Тодоровић полиц. писар ср. лубињског; Милорад Миловановић нач. ср. преспанског; Драгољуб Пантовић секр. начелства (2); Александар Савић начелник сресва; Велимир Младеновић полиц. писар; Риста Кузмазовић полиц. писар (2); Аранђел Шошећ полиц. писар; Велизар Јеремић полиц. писар; Драгић Мираловић, кафеџија (са Крфа), да дођу и првме писма или јаве одељењу своју тачну адресу да би им се писма послала.

Апотека и дрогерија

ЦЕНТРАЛ
ИСАН КУЊО
Ул. Вазвезелос број 84.
Велики депо апотекарских артикала.
Све врсте фотографских артикала
Одлично развијање плоча за 24 часа.
Мрачна комора на располагању аматера. 9—15

јих и највернијих у служби краља и Отаџбине. Промо је светло име кроз све бојеве од Куманова до разбојашта, на ком је јуначки пао, као достојан потомак великога и славнога предка. И зато је његова смрт, непреболими губитак и наше храбре војске и ојађене Отаџбине наше. А шта да кажемо за његове старе родитеље, тужну браћу, милу сеју, герву љубу, сроднике, другове и пријатеље?!

Зато су сво драги Војиславе, ово твога мртвога тела окупуљени и његово Височанство Наследник Престола Александар и изасланици свих војска наших моћних Савезника, представници свих надлежстава наших и вјјних и цивилних, тужна браћа твоја, другова, пријатеља и поштоваоци твоји, огорчени и заверени, да

освете твоју смрт и остваре идеале, за које си и ти, драгоцени живот свој дао.

Зато спокојно почивај и уживај сладости царства небесног »идеје нест болезан ни печал, но воздиханије, но жизан безконечнаја; јер си ти, по примеру сина Божијега понео свој крст и жртвовао се, за идеале паћењичког народа свет. зшта ће се и твоја звезда блистати међу сјајним звездама српских хероја на небу Велике Србије као јдног између најзаслужнијих твораца њених

А захвално Српство учиниће све, да се и твоје име пренесе с колена на колени и »памјат твоја в род и род«, док Србина траје. Благо онима, који су као ти, нивом славних дела својих украсили брзи век свој: Слава ти, слава и вјечнаја памјат. Амин

ПОШТА
За Србију

— Др Андра Гвозд. Живковић адвокат из Јагодине, извештава своју супругу да је жив и здрав и моли да му се честће јавља преко Михајала Мизијановића у Женеви.

— Маш. Протић, пенал. лекар, извештава своју жену Браниславу, да је жив и здрав и моли да се јави. Пошта бр. 80

— Стеван Благојевић јавља својој породици у Крагујевцу Јелени Благојевићка и Мизану Благојевићу, да је здрав.

— Нижињер, наредник Милоје Јаковљевић јавља своје оцу Кости трг. у Крагујевцу, да су он, Милорад, Младан, Воја, Јаша и Мијајло прочатади извештај и јављају да су здрави.

— Милош Шљивић јавља својим родитељима у Крајеву и својај Реси Шљивић у Чачку, да је здрав и да је оглас прочитао.

— Војислав М. Радосављевић нижињер извештава Дијатрија Аранђеловића ревајера у Јагодини, да је здрав и да се дописује са Рашиом, од кога је чуо и о Радомиру где је. Братић је здрав и поздравља све своје. Моли за извештај.

— Влаја Т. Кокић трг. из Јагодине извештава своје у Јагодину, да је са братом Максим жив и здрав и моли за извештај о њиховом здрављу.

— Стојан Т. Николић пенал. пуковник извештава своју жену Александру у Неготину, да је са свима рођацима жив и здрав. Нека јави како су сви

са децом са здрављем, да ли је добила послата новац и да ли јој је потребан новац и даље за издржавање.

— Обрен Милосављевић заставник, из Горње Мутнице, ср. параћински, окр. моравски, јавља својима да је са њетом здрав. Моли за одговор вестим путем.

— Ана М. Јовановић, јавља својој тачти Катарини Миловановић, попадији Ниш, Рашићена ул. бр. 9 да је здрав. Одговор преко Црв. Крста у Женеви, пошта бр. 999.

— Александар М. Јовановић, јавља својој жени Магдалени и сину Свети да је жив и здрав, са њима су зет Аца и Пера, здрави су, новац послао два пута. Одговор на Срп. Црв. Крст, Женева, пошта бр. 999.

ВЕЗУВИО

ВИНО ИЗ ВИНОГРАДА
са везувске лаве
— КЉУЧА КРВ КО ЛАВА —
ЦРНО И БЕЛО

у бурљави и на крчму, у ма-
сациву Ираклијева улица бр. 7—
СОКРАЋЕ.

Дрегерија Гуслар

22—

Стовариште

израђеног дувана, цигара
и цигарета

J. БАСТОС

Чист Екстра-Фина

Ставља на знање својој по-
штованој војној клијентици да
је француска чувена кућа J. Ба-
стос отворила стовариште ци-
гара и цигарета у белом наве-
тима, чиста Хагаиз, нарочито
за господе офицере, као и у
плавим и ружичастим навештама.
Стовариште се налази у ули-
ци Победе (Наки) бр. 39.

Продаја искључиво само за
војнеке савезничких армија.
Продаја на велико и на ситно.
2—30

Атинска Банка

има част известити публици, о-
фицере и војнике, као и српске
избеглице да је отворила једну
Филијалу

у једној улици која чини угао са
„Грчком Народном Банком“, а
према улици Венизелос.

По споразуму са Министар-
ством Финансија Краљ. Србије,
ова филијала узела је на себе
пашинске новцама њиховим по-
ложајима у Француској, Алжиру,
Тунису, Русији, Кореји у свим
француским колонијама, у
Швајцарској, свима Савезничким
и неутралним земљама, као и у
главним верованима Србије.

Филијала је узела на себе и
„дедне банкарске операције“:

Куповању и продају стране
монете, емисију кредитних па-
пирова, издате за исплате у свима
верованима Грчке, Европе и пре-
коморских земаља; берзанске на-
логе и куповате купона итд.

Сем тога, по налогу „Српског
Црвеног Крста“ примила је на
себе депозитне новчаних при-
лога које су му намењени.

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС

специјалиста за унутарње
оболели. — Управник болни-
це за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12
часова и од 5—6 по подне у фран-
цуској апотеци ул. Франк бр. 35
— у згради француске болнице
— а од 3—4 по подне у своме
стану улица престоло, наслед-
ника Ђорџа бр. 35 — упоредно
у са булеваром краља Констан-
тина

Потпуно убрзавање Нео-
плазмички и новог фран-
цуског пренарата „Galy“ про-
леву официјално 23—

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО

ЗУБНИ ХИРУРГ
дипломираног од Медицинског
факултета и Школе за зубно
лекарство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши
све модерне зубне радове за
3—4 дана.

18-то годишње рођуство
32 ул. Венизелос, 147 ул. Ег-
ипагија. 60—

РЕКС

Фабрика цигарета — Јану-
иаким Протопапа

Рекс се које нова марка ци-
гарета горње фабрике. Зове се
тако, јер је то краљина свих

других марака својим одличним
квалитетом и особитим укусом
и финим мирисом.

Препоручујемо цигарете Рекс,
Рекс, Фос, Аври и Кврки, које
се могу добити у свима продав-
ницама дувана 55—

Нова Књижара

МЕШУЛАМ z МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.

Велико стовариште свију канцеларијских потреба. Про-
даја англо и детаљ.

Препоручује се свима надлежствима и канцеларијама

Цене најумереније. 42— 2

Најбоље и најквалитетније су

Улица Франк 31 42— 2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос	Кики	Дан. 1.—	
„	Глубек	„ 0-80	
„	Јаки	„ 0-65	
86—	„	Афрос	„ 0-50

Позовите и купујте у Солуну све намирнице у најстари-
јој и најквалитетнијој радњи

Колонијално-депонијатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгаровтон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОТРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врста конзерви, Скардина, рибца итд. Конзервованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, ко-
њак, шампања итд.

Из првих фабрика: бонбона, посластица, чоколада, бес-
квита, разна теста итд.

Најфинији кофтин, путер, Свеће „Аполо“ и „Фуршије“.

Сапуни и парфимерије првог квалитета.

Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но на у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 85—

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0-50, 0-75 лепта и 1 драхма

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу „Атлас“ кiosk „Бела Кула“
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

111—

Најстарија и највећа радња у Солуну

нове модне робе

МЕРКАДО ЈЕСИА

улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу
и даме, за г. пешадјске и коњичке офицере

„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА

По пени које искључују сваку конкуренцију.

Велики избор женских налета-а од плиша, штофа и т. д.
најелегантнија крој по последњој париској моли.

Ове недеље приспели штофови за костиме, велике шарине
од шевота, габарлана и т. д.

ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 28—

СИНОВИ Г. А. БЕРГА И К° ДД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позаминтерије, чарана, бижутерије, мириса, чипак, пантле,
идатна, мушета. Париских артикала, женске
конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Српско Трговачко Друштво А. Д.

из Београда.

— СОЛУН —

Улица Победе бр. 11, на коју до бископа „Пате“ (реднег).

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске новчаних исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да вам се упућује поштанским
упућенима у свима монетама.

Уз сваку пошталку треба вам јавити тачну адресу коме
има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 44—

УПРАВА.

ГОСПОДИ! Препоручујемо Вам да и даље пушите саме
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОНИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најквалитетније цигарете и дувана свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби
у Филадельфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Нарочито „Микролато“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 46—90

Један од најубољих и најзанимљивијих варијета-а
у Солуну јесте

„ГЕТЕ“

који се налази на кеју, у близини „Бела Кула“

Програм је врло одабран са много занимљивих та-
чаква. Сада је пространа и одлично осветљена.

Пена су од најбољих француских и енглеских ма-
рана. Оркестар одличан.

После варијетаа кабаре

зато сви у „ГЕТЕ“

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

БАРУХА САЛТИЕЛА и С. СКАПЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8

Поверавате ваше мењачке и банкарске послове, јер
одликује својом солидном и кулантном радњом.

Врши све банкарске послове увек тачно и по данима
курсу. 66—